

Kontaktujte nás

Obráťte sa na nás s prosbou o **radu, pomoc** alebo **nahlásenie** problému.

Zavolajte na našu bezplatnú dôvernú linku pomoci:

 0800 432 0804

e-mail: intelligence@gla.gov.uk

www.gla.gov.uk

pre informácie a nahlásanie problémov

V prípade núdze, ak hrozí nebezpečenstvo ohrozenia života alebo je použité násilie alebo hrozba násilia, zavolajte **políciu na čísle 999**.

The Gangmasters and Labour Abuse Authority
PO Box 10272, Nottingham, NG2 9PB

Ako rozpoznať signály

Existuje niekoľko signálov, ktoré môžu naznačovať, že niekoho zneužívajú alebo je pod niečiou kontrolou.

Môžu k nim patríť:

- nízka alebo žiadna mzda za prácu;
- nútenie pracovať dlhé dni bez možnosti voľna;
- chýbajúci pas, doklady totožnosti alebo peniaze;
- nemožnosť slobodne komunikovať;
- ubytovanie v nevyhovujúcich podmienkach;
- nedoliečené zranenia;
- narastajúce dlhy za dopravu alebo neželané služby;
- závislosť od zamestnávateľa čo sa týka práce, cestovania a ubytovania.

Viac informácií o tom, ako spozorovať signály zamestnaneckého vykorisťovania, nájdete na stránkach www.gla.gov.uk.

Ak nedostávate mzdu alebo nemáte podmienky, ktoré by ste mali mať, alebo máte akékoľvek obavy či podezrenie z vykorisťovania zamestnancov, bezodkladne nás kontaktujte.

Pre poradenstvo o zamestnaneckých právach sa obráťte na miestnu pobočku Citizens Advice Bureau alebo na službu ACAS na čísle **0300 123 1100**.

O organizácii GLAA

(orgán na ochranu proti zneužívaniu pracovnej sily)

Organizácia Gangmasters and Labour Abuse Authority (GLAA) bola založená s cieľom chrániť zamestnancov pred vykorisťovaním. V spolupráci s partnerskými organizáciami sa venujeme zvyšovaniu povedomia, zabráneniu zneužívania a vyšetrovaniu nelicencovaných a nezákonnych činností na celom území Spojeného kráľovstva.

Dozeráme na to, aby sa s pracovníkmi zaobchádzalo spravodivo a v súlade so zákonom. Vyšetrujeme prípady zneužívania pracovnej sily, ako je napríklad vyplácanie neprimeranej mzdy, až po trestné činy novodobého otroctva, ako je napríklad nútenej práca a obchodovanie s ľuďmi.

Náš licenčný systém reguluje podniky, ktoré dodávajú pracovníkov do odvetvia čerstvých produktov a záhradníctva, aby sme sa uistili, že spĺňajú zákonom stanovené pracovné normy. Patria sem poľnohospodárstvo, záhradníctvo, zber mäkkýšov a ich súvisiace spracovanie a balenie.

Všetci „gangmasteri“ (spoločnosti alebo jednotlivci sprostredkujúci pracovníkov) v týchto odvetviach musia byť držiteľmi licencie GLAA a musia dodržiavať licenčné normy. Pôsobenie v týchto sektورoch bez licencie alebo využívanie nelicencovaných „gangmasterov“ na dodávanie pracovníkov je trestným činom.

Zamestnanecké práva

Vaše práva, ktoré máte ako zamestnanec, sú chránené zákonmi Spojeného kráľovstva.

Na niektoré práva vzniká nárok hned po nástupe do zamestnania, iné závisia od dĺžky pracovného pomeru. Tento leták stanovuje, čo by ste mali očakávať od svojho zamestnávateľa. **Toto sú vaše zákonné práva.**

Gangmasters &
Labour Abuse Authority

Slovak

Vaše zamestnanecké práva

Národná minimálna mzda

Ak máte trvalý pracovný pomer, krátkodobú zmluvu alebo pracujete pre agentúru, v závislosti od vášho veku máte dostávať minimálne národnú minimálnu mzdu (NMW) alebo národnú životnú mzdu (NLW).

Ak poberáte plat za „úkolovú prácu“ (napr. za počet dokončených, zabalených, vybratých položiek), máte zarábať aspoň ekvivalent príslušnej minimálnej mzdy.

Existuje niekoľko výnimiek vrátane živnostníkov a dobrovoľných pracovníkov. Ak sa chcete dozvedieť viac, navštívte stránky www.gov.uk a vyhľadajte položku „NMW“.

Podrobnejší výplatná páska

Výplatnú pásku máte dostať v deň prijatia výplaty. Na výplatnej páske je uvedená vaša hrubá mzda a čistá mzda. Musí na nej byť uvedená aj výška a dôvod akýchkoľvek prípadných zrážok z vašej mzdy. Zrážky, ktoré sa môžu meniť pri každej výplate, ako napríklad daň a sociálne poistenie, musia byť uvedené na každej výplatnej páske. Dohodnutú mzdu máte dostať včas, vrátane prípadnej dovolenky alebo nemocenskej dávky, ktorá vám prináleží.

Pracovný čas

Nesmiete byť nútení pracovať viac ako 48 hodín týždenne vrátane prípadných nadčasov, pokiaľ tak nerobíte z vlastnej vôle.

Máte nárok aspoň na jeden deň voľna v týždni alebo dva dni každé dva týždne. Ak pracujete viac ako šest hodín denne, máte mať minimálne 20-minútovú prestávku.

Ročná dovolenka

Od prvého dňa v práci máte zo zákona nárok na minimálny počet týždňov platenej ročnej dovolenky. Platí to aj pre zamestnancov na čiastočný úvazok, pracovníkov na tzv. nulový úvazok a pracovníkov so zmluvou na dobu určitú.

Výmera dovolenky závisí od počtu vašich pracovných dní alebo hodín. Tento nárok vychádza z bežného pracovného času (pomerným dielom pre zamestnancov na čiastočný úvazok) nahromadeného počas vášho zamestnania a musí byť vyplatený na úrovni vašej bežnej pracovnej tarify.

Keď ukončíte pracovný pomer, musí vám byť preplatená nevyčerpaná dovolenka, na ktorú vám vznikol nárok. Ak vám zamestnávateľ neumožní zobrať si dovolenku alebo je vám dlžný mzdu za dovolenkou, môžete sa obrátiť na službu Acas Helpline alebo Citizens Advice a požiadať o radu, ako získať peniaze späť. Viac informácií o „**mzdových a pracovných právach**“ nájdete na stránkach gov.uk.

Zrážky zo mzdy

Zamestnávateľ vám môže strhnúť zo mzdy iba určité položky, ktoré musia byť uvedené na výplatnej páske. Po odrátaní zrážok musíte vždy dostať „čistú sumu“ uvedenú na výplatnej páske. Niektoré zrážky sú povinné zo zákona, napríklad daň a príspevky na sociálne poistenie, a s inými ste mohli súhlasiť, ako napríklad poplatky za ubytovanie alebo prepravu.

Niektoré zrážky uvedené v zmluvách nemusia byť legálne. Ani zrážky, s ktorými ste súhlasili, nesmú znížiť vašu mzdu pod hranicu minimálnej mzdy, s výnimkou obmedzenej čiastky na ubytovanie. Ak si nie ste istí, kontaktujte nás.

Nemocenská dávka

Vo vašej pracovnej zmluve musí byť uvedené, akú platbu dostanete v prípade, že budete kvôli chorobe práceneschopní. Minimálna suma, na ktorú máte v Spojenom kráľovstve nárok, je zákonná nemocenská dávka (po angl. Statutory Sick Pay – SSP). Uplatňuje sa v prípade, že súvisle nepracujete štyri dni alebo dlhšie. Pre ďalšie situácie môžete mať v zmluve dohodnutú náhradnú mzdu alebo benefity.

Zdravie a bezpečnosť

Váš zamestnávateľ je právne zodpovedný za vaše zdravie a bezpečnosť pri práci. Mali by vám byť bezplatne poskytnuté informácie, školenia, ochranný odev a v prípade potreby aj náhradné materiály.

Zmluvné podmienky

Pri nástupe do práce musíte dostať dokument, v ktorom sú uvedené hlavné podmienky vášho zamestnania. Tento dokument zahŕňa „hlavné vyhlásenie“, ktoré musíte dostať v prvý deň nástupu do práce a ktoré musí obsahovať:

- Vaše meno
- Meno a adresu vášho zamestnávateľa
- Pracovný náplň alebo opis práce a dátum nástupu
- Miesto výkonu práce, ktoré má zahŕňať všetky prípadné lokality
- Koľko a ako často vám bude vyplácaná mzda
- Pracovné hodiny a dni a informácie o tom, či sa budú lísiť
- Nárok na dovolenku (vrátane štátnych sviatkov)
- Očakávané trvanie zamestnania
- Dĺžka a podmienky skúšobnej lehoty
- Povinné školenie
- Akékoľvek iné výhody (obedy, poukážky na starostlivosť o deti)

V prvý pracovný deň by vás mal zamestnávateľ informovať aj o:

- nemocenskej dávke a príslušných postupoch
- ďalšej platenej dovolenke
- výpovednej lehote

Rozsiahlejšie písomné potvrdenie s ďalšími informáciami musíte dostať do dvoch mesiacov od nástupu do práce.